

ga, kakor je velečastiti gosp. župnik Dolski Jarec ljudstvo o važnosti takih kmetijskih shodov podučil.

Govoril nam je dobro znani rojak prof. F. Povšë iz Gorice; izbral si je kot predmet glavna vodila, po katerih se ima dandanes gospodar ravnati, ako hoče, da mu kmetija res več dobička donša, na pr. umno in obilno gnojenje, umno ravnanje z gnojem v hlevu in na gnojišču, zbiranje gnojnice; vse to stvari, ki so v naših posavskih vaséh še silno zanemarjene, kajti ni ga najti umno napravljenega gnojišča — razen pri g. Dolskemu župniku; gnojnice se razliva po cestah, gnoj je navadno siv, tedaj zgorel itd. Ko nam je gosp. govornik razložil veliko redivnost gnojnice, katero naj bi zbirali v posebno za to napravljene gnojnične jame; ko nam je popisal, kje imamo napraviti gnojišče in kako z njim ravnati, da naj ga dobro z voli pohoditi damo, plastasto dva palca na debelo pokrijemo z zemljo, da naj večkrat vržemo peharček gipsa v gnojnico ali na gnoj tudi v hlevu, in je dokazal, da bo gnoj potem, posebno če ga polivamo vsaj vsakih štirinajst dni z gnojnico, namesto suh in siv, prav masten, špehast in veliko bolj rediven, so začeli možje pritrjevati in že do sedaj občna tihota in velika pazljivost spremenila se je v izredno pozornost; bilo je brati iz lic možakov, da želijo še poslušati govornika, ki govoreč o tako navadnih stvaréh jim je marsikatero resnično pa grenko pregreho dokazal. Govor je potem obsegal znamenit stavek: da zemlja mora dobivati ne le dovolj, ampak tudi njej in za dotično setev primerne gnoja, katerega pa posebno naši kraji nimajo veliko, ker nam je Sava odnesla najlepše travnike, na njivah pa se le vse preveč silimo s pridelovanjem pšenice, katera onemu gospodarju, ki mora plačati ptuje delavne moči, gotovo nobenega čistega dobička ne prinaša, morda več stane en mernik, kakor ko bi jo na trgu kupil, namestu da bi na njivah pridelovali rastline za klajo, katere dajejo izvrstno pičo, s katero moremo več živine rediti, ki pa je pravi steber gospodarstvu; vsled obilnije živinoreje pa bomo tudi več gnoja dobivali, ki bo storil naša polja rodovitniša. Če že orjemo, kopljemo, sejemo, plevemo, žanjemo in mlatimo, skrbimo za to, da bo žetev obilna, kajti ravno z umnim in primernim gnojenjem si moremo bogateje žetve zagotoviti, in tako doseči, da stroški ne bodo večji od dohodkov. Priporočal nam je gosp. profesor posebno nemško deteljo (lucerno), o kateri nam je natančno vse povedal, kako se seje, obdeluje, kako ji tekne gipsanje in gnojenje z mešanim gnojem (kompostom). Ko je razpravljaj mešani gnoj, ko je našteval, koliko stvari bi lahko porabili za kompost, katere sedaj brez koristi leže na dvoriščih, na tnalih, cestah itd., in marsikaterikrat skrunijo snažnost, so se možaki spogledali in pritrdili, da so sami krivi revščine, ker ne marajo poslušati dobrih nasvetov mož, ki se pečajo z umnim kmetijstvom. Tudi našim gospodinjam je govornik priporočal, da naj spravljajo na kompostni kup pepel, pepeluško, saje, kosti, čreva, kri itd. sploh kuhinjske odpadke. Med priporočenimi rastlinami za klajo je omenil tudi: špargelj, orjaško kravje zelje, kostrebo, lupino, papeževo (inkarnat) deteljo itd., posebno pa krmensko peso, katero nam je govornik prav gorko priporočal že iz tega vzroka, ker pri nas zaradi pomanjkanja travnikov živini veliko slame pozimi pokladamo, katero bi dokaj bolje porabili, ako bi jo zrezali na slamoreznici in zabelili ali pomešali s to peso.

Vspreh tega govora se že kaže, ker že so nekateri gospodarji naročili seme lucerne, špargeljna in krmenske pese.

Konečno le še razodenemo občno željo, naj bi se ponavljalo tako podučevanje. Gospod govornik nam je

na veliko naše veselje obljubil, da bo v prihodnjem govoru nas podučil, kako imamo ravnati s travniki, ki so pri nas silno zanemarjeni.

Slavni kmetijski družbi pa se presrečno zahvalujemo, da nam je oskrbela ta poduk.

Več Posavskih kmetovalcev.

Za gospodinje kaj.

Kako dobro suho meso narediti.

Po gotovih skušnjah se naredi to tako-le: Gnjeti in sploh svinjsko meso, katero hoče gospodinja sušiti, naj se koj, ko je prešič zaklan bil in je meso po krvi še toplo, dobro uriba z zmesjo, v katero se vzame 32 delov kuhinjske soli in pa 1 del solitarja; s tem dobro uribano meso naj se potrese obilo z rženimi ali pšeničnimi otrobi, potem pa naj se ovije v mehki sušivni papir in obesi v dimnik. S tem se ovaruje, da meso ne diši po dimu in ne dobi neprijetnega žrkovega okusa; tudi se tako ovito meso preveč ne osuši.

Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih.

Po „Oesterr. Landw. Wochenblatt.“

(Dalje.)

Meseca novembra.

Dné	Leta	
11.	1408.	500 let ni bilo tako hude zime, kakor je bila to leto; pozeble so celó korenine dreves in trt.
11.	1866.	Ukaz cara Ruskega zapoveduje odpravo zemljiških služnosti na Poljskem, in pa osvobodbo družih stanov od grajščakov.
12.	1742.	Razglas Pruskega kralja Friderika II. spodbuja kmetovalce, naj sadijo murbe.
12.	1850.	Se je odprla kmetijska šola v Tečen-Liebwerdu na Českem.
13.	1510.	Je Pedro Ksimenes prvi vpeljal trto Riesling iz Rheingau-a na Španjsko.
13.	1835.	Ognjeni kamen, ki je padel izpod neba, je v Lanzières-u na Francoskem celo pristavo z vso opravo in živino v malo minutah vpepelil.
14.	1468.	So po kroniki Filipa pl. Comines-a v Franchementu pri Littich-u vino za ljudi vojvoda Burgundskega s sekiro delili in v klobukih odnesli.
14.	1636.	Se je tulpin korén (Semper Augustus) v Haarlem-u na Holandskem za 13.000 gold. prodal.
14.	1860.	Se je ustanovila kmetijska šola v Petrovskojem pri Moskvi na Ruskem.
15.	1755.	Je deževalo rdeč dež iz popolnem rdečega neba v okolici Ulma.
16.	1811.	So se ustanovila učilišča za kmetijstvo na preparandijah Českih.
17.	1796.	Je umrla Ruska cesarica Katarina II., iskrena pospešiteljica kmetijstva in kmetijskih naselbin.

(Dalje prihodnjič.)